

Šiomet Telšių vyskupui ANTANUI VAIČIUI būtų sukakę 100

Antanas Vaičius (1926–2008) – buvęs Telšių vyskupas, Klaipėdos universiteto garbės daktaras (1997). Jis gimė 1926 m. balandžio 5 d. Geidučių kaime (tuometinės Kretingos apskrities Mosėdžio valsčiuje) – dabartinio Skuodo rajono Šačių seniūnijoje. Dabar jo gimtinės vietą ženklina žymaus lietuvių skulptoriaus prof. Antano Kmieliausko sukurta Rūpintojėlio skulptūra.

1934–1938 m. A. Vaičius mokėsi Šačių, 1938–1940 m. – Mosėdžio pradžios mokyklose, 1940–1943 m. – Skuodo gimnazijoje ir ją 1943 m. baigė. Vėliau, 1943–1946 m. studijavo Telšiu, o 1946–1951 m. – Kauno kunigų seminarijoje. 1950 m. rugsėjo 24 d. buvo įšventintas į kunigus.

1951–1952 m. buvo Plungės, 1952–1954 m. – Klaipėdos parapijos vikaras (1953–1954 m. Klaipėdos parapijoje laikinai ėjo ir klebono pareigas). 1954–1959 m. buvo Žygaičių, 1959–1962 m. – Salantų, 1962–1965 m. – Lauko Sodos parapijų klebonas, 1965–1975 m. – Akmenės klebonas ir Vieکشnių dekanato vicedekanas, 1973–1975 m. – Telšių katedros klebonas ir Telšių vyskupijos kurijos kancleris. 1975 m. išrinktas Telšių vyskupijos ir Klaipėdos prelatūros kapituliniu vikaru. 1982 m. liepos 5 d. popiežius Jonas Paulius II Antaną Vaičių paskyrė Telšių vyskupijos ir Klaipėdos prelatūros apaštališkuoju administratoriumi, jis buvo nominuotas vyskupu. Konsekravimo iškilmės 1982 m. liepos 25 d. vyko Kauno arkikatedroje bazilikoje.

1986–1999 m. A. Vaičius buvo Dvasininkijos (kunigų) kongregacijos Vatikane narys, 1988–1993 m. – Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininko pavaduotojas. 1987 m. Romoje dalyvavo Lietuvos krikšto 600 m. jubiliejaus minėjime ir J. Matulaičio beatifikacijos iškilmėse (jis buvo vieningas Lietuvos vyskupas, gavęs sovietų valdžios leidimą į jas vykti).

1998 m. apdovanotas Gedimino ordino Komandoro kryžiumi.

1989–2001 m. buvo Telšių vyskupijos ordinaras.

2001 m., sulaukęs 75 metų amžiaus, pagal ka-

Telšių vyskupas Antanas Vaičius (1926–2008). Sigito Varno nuotrauka iš RKIC archyvo

nonų teisės nuostatus įteikė popiežiui Jonui Pauliui II atsistatydinimo raštą. Tų pačių metų gegužės 13 d. popiežius priėmė atsistatydinimą ir paskyrė jį Telšių vyskupijos apaštaliniu administratoriumi, o 2002 m. sausio 5 d. iš šių pareigų atleido.

2003–2008 m. buvo Telšių vyskupas emeritas.

A. Vaičius mirė 2008 m. lapkričio 25 dieną. Amžinam poilsiui jis atgulė Telšių Šv. Antano Paduviečio katedros šventoriuje.

NAUDOTA LITERATŪRA:

1. „Antanas Vaičius“, *Visuotinė lietuvių enciklopedija*: <https://inx.lv/J69GJ>.

Telšių Šv. Antano Paduviečio katedros šventoriaus fragmentas. Iš kairės į dešinę: Telšių vyskupų Antano Vaičiaus, Petro Maželio, Juozapo Pletkaus ir 1863 m. sukilimo dalyvių, kunigų Izidoriaus Noreikos ir Antano Gargaso kapai. D. Mukienės nuotrauka